

Kronieken Effata november 2005

Gaan zingen in de gevangenis is altijd een speciale gebeurtenis. Het doet mij denken aan Willem Vermandere: "...t is niet de straffe, 't is de schuld..." en het valt mij elke keer ook op met hoeveel we er telkens weer zijn voor die 'oude' taak van Effata. Er zijn blijkbaar enkele mensen vrijgekomen, want onze vertrouwde voorlezer is er niet meer bij en hij moet vervangen worden door Annette en Herman.

Het is ook een tijd van aankopen voor Guido's kamer in Wittem maar het installeren zal iets langer duren, want er zijn leveringstermijnen!

De stuurgroep komt bijeen en buigt zich niet alleen over de dagdagelijkse werking van de gemeenschap, maar ook over de toekomst van Effata: lekenwerking heet dat dan.

Vrijdag 4/11 gaan Lut, Fons en ikzelf luisteren naar Prof. Zulehner in de UCSIA in Antwerpen. Hij spreekt in een samengebalde, duidelijke taal over 'Die Kirche', de Kerk, over goddeloze angst, over ontstaan en uitdoven van een groep, over de uitdagingen van solidariteit en spiritualiteit, over het lied van de Kerk (de spiritualisering, het diaconaat in de zin van de dienst van de barmhartigheid, de 'én'-kernzaak in de zin van vroom én politiek). Over 'Kirche war Schicksal', de drievoudige crisis, het veelbelovende van de al bestaande aanzetten, de overgang met de lachende Sara en hoe je in een aantal gevallen nuttig kan gedragen. Achteraf hebben wij alle drie het gevoel dat Zulehner af en toe over Effata sprak. Een pittige uitspraak?: "Die Kirche moralisierst zu viel, heilt zu wenig: stel je voor dat je naar een film zit te kijken en dat de regisseur bestendig komt vertellen hoe je de film moet begrijpen...".

Op de Effataviering van 5 november zijn er veel jonge gezinnen en dus veel kinderen. Het evangelie uit Matteüs gaat over de wijze en de dwaze bruidsmeisjes. In moderne woorden wordt dat een bruiloftsfeest met een fotograaf die vergeten is de batterijen van zijn fototoestel op te laden: ook die moet waakzaam zijn, want je kent dag noch uur.

Op de voorbereiding voor de Advent wordt naarstig gewerkt: zij hebben zelfs een verrassing klaar, maar die moet nog wat geheim blijven! Hoor ik daar iets van beelden, licht en ster en in de duisternis blijven?

Op 11 november is er in de namiddag kook- en knutselplezier voor de kinderen, onder toezicht en met hulp van Lut, Ilse, Anneleen en Bernadette. De opkomst is groot: samen zijn ze wel met dertig! Ze bakken koekjes en wafeltjes en rollen marsepeinbolletjes met cacao, die ze aan € 0.50 zullen verkopen om hun eigen lokaal op te smukken. Ze poetsen trouwens zelf hun lokaal al helemaal op, met de hulp van Anneleen die op zoek is naar een stroomleverend stopcontact.

's Avonds is er repetitie met Ilse: we oefenen de vierstemmige Majellamis verder in, leren Psalm 104 aan en als voorbereiding op de viering 'op verplaatsing' in Tungelroy herhalen we 'Joy to the world'.

De Effata-Gevi gaat door zonder Guido, maar Bernadette leidt de woorddienst over talenten in goede banen, met nadruk op de toepassing naar onze gemeenschap. Deze boodschap van Jezus, vlak vóór zijn lijden, moeten we letterlijk opvatten: je ene talent wegstoppen in de grond, is een beetje jezelf begraven. Met inzet, met durven en met verantwoordelijkheid nemen kunnen we de groep dienen, die groep waar we ons goed voelen, maar die we zelf ook goed moeten helpen beheren.

Het lijkt een stil weekend, maar er is veel beweging. Lut, Jean en Chrisje gaan op zaterdag naar de startdag van de Damiaanactie om onder meer te luisteren naar het pleidooi van Jef Vermassen voor Pater Damiaan, kandidaat voor de aanduiding tot 'Grootste Belg'. In de namiddag rijden ze naar Averbode om er een kerststal voor onze kapel te keuren. In het voorbijrijden in Scherpenheuvel zien ze in een etalage een prachtige kerststal: toeval en geluk? Guido loopt ook voorbij die winkel op zoek naar een wafel (echt waar!) in afwachting van het concert 's avonds, merkt Lut en consorten op en roept ze uit tot 'de heilige drievuldigheid': toeval en geluk? Uit dankbaarheid voor dat toeval en geluk steken ze een grote kaars aan in de basiliek, kopen de beelden (die van Averbode verzinken erbij in het niets) en komen er, dolgelukkig, zondagavond

laat mee aan in Gent. Drie auto's (Jean, Guido en Walter) volgeladen met de beelden voor de kerststal waaronder, voor wie van mannelijk mooi houdt, een verwarrende herder.

Op maandag bestuderen we, in het kader van ons Effataproject, de verwezenlijkingen van de Focolare te Rotselaar (Wezemaal) en van de Salvatorianen in 'De Pelgrim' te Scherpenheuvel. We eten er ook een wafel, Guido pannenkoeken met ijs en chocolade.

Blijkbaar is de elektriciteit op woensdag in een deel van het gebouw uitgeschakeld, want de lichten branden er niet en er is geen verwarming in de kapel en in de Effatazaal. Maar we zingen in de Taborkapel zoveel te vuriger als we met Frans zijn vriend Paul, die als een boom geworteld was in zijn geloof, gedenken.

Effata is ook een beetje kijken hoe anderen hun mond opendoen, zingen bedoel ik. Donderdag 17 november is het eindconcert van weer een succesrijke gospeltocht door Vlaanderen van de Damiaanactie, nu in de Salons Mantovani in Oudenaarde. We gaan om te luisteren naar Lea Gilmore, maar ook om 'onze' Guido extra toe te juichen. En het wordt weer laat...!

Op het einde van het kerkelijk jaar lezen we nog een laatste maal uit Matteüs over de Koning-Mensenzoon, met een korte herinnering aan vroeger: "Koning van de zielen die U minnen, Christus opperkoning van de maatschappij,...". Maar de boodschap is des te prangender: als wij samen komen is dat om eten en drinken te geven aan wie honger en dorst heeft, en als wij dreigen door de knieën te gaan dat er dan iemand is die ons oppakt en ons helpt. Het verhaal van Matteüs is er dus om ons te zeggen hoe we moeten leven, niet om ons bang te maken.

De laatste repetitie van deze maand valt samen met de eerste winterprik met veel sneeuw en storm, maar toch hebben velen de voorkeur er aan gegeven te komen oefenen voor Tungelroy en Kerstmis. 'Het woord dat ik jou geef...' en de Zegenbede: uit het feit dat we geen tijd meer hebben om te ademen blijkt volgens Guido dat we gezegend worden. Daarna wil hij dan absoluut 'Hoe ver is de nacht' solo zingen.

Op 26 november begint een nieuw kerkelijk jaar met de eerste zondag van de advent. Jeroen en Lies heten ons welkom want zij zetten vandaag de eerste stappen in de voorbereiding van hun plechtige communie. We gaan op zoek naar de ster, een hele advent lang. Jesaja zal ons hierbij leiden. Wat drijft ons om deze stappen te zetten? Odette, Tom, Veerle en Elien getuigen over wat hen drijft om op weg te gaan in de vierde wereld, met gehandicapten, in de Damiaanactie of in Effata. We worden stil van de uitnodiging in de bezinningstekst om zelf ook van de advent iets te maken: "Profeten zijn geen zieners uit een lang vervlogen tijd. Het zijn mensen ook vandaag nog met oog en oor voor de tekenen van deze tijd, met een gevoel voor sporen van onrechtvaardigheid." De drie koningen op het hoge altaar houden ons in het oog.

Zondag 27 november is een dag die Effata wel wat vroeger had mogen inrichten, want we mogen nu al tien jaar van de gastvrijheid van de Broeders gebruikmaken: Broeder Luc Maes, regionaal overste van de Broeders van Liefde voor Vlaanderen en Wallonië, komt op het bezinningsmoment spreken over de '**De spiritualiteit van en bij de Broeders van Liefde**'. Hij spreekt in zijn *inleiding* over het begrip 'spiritualiteit': spiritualiteit gaat ook over intimiteit - kwetsbare gegevens - , over wat ons ten diepste raakt, wat ons drijft in doen en laten, waar je niet zomaar over spreekt, enkel in veiligheid en vertrouwen. Hij spreekt over de stichter van de Broeders van Liefde, Vader Triest, die slechts na herhaalde pogingen, met enkele jonge mannen zijn congregatie heeft kunnen stichten. Hij citeert Dom Hélder Câmara met de woorden uit Matteüs, 25ste hoofdstuk: "Op de laatste dag zullen we beoordeeld worden over de wijze waarop we Christus behandelden als hij... , verdrukt, mishandeld tot ons kwam." Daarom is Broeder Luc blij voor het open ontvangen van oudere mentale gehandicapten bij Effata en voelt hij zich bij ons in goed gezelschap. Hij wijst op de zoektocht van jongeren naar religieus leven, dat dan wel moet passen in een zoeken naar gemeenschap met velen, waar vooral voor de nood van mensen wordt opgekomen. Als je dus voor de zwakste doelgroepen opkomt, mag je dan ook niet verwonderd zijn dat je louter mathematisch minder resultaat hebt en dus schijnbaar lager 'scoort' tegenover andere instituten. Met *videobeelden* uit verschillende instituten illustreert Broeder Luc de zoektocht van jonge mensen, hun kijk op mensen in de psychiatrie ("de gasten kunnen niet liegen, want ze hebben geen reden om te liegen, ze zitten al 'vast' "), hun standpunt over Vader Triest ("Liefde geeft krachten die de natuur niet geven kan") en de Broeders ("zijn idealen, zijn gevoel voor mensen"), hun zoeken om

mensen met aids tot rust te brengen, hun wil om te helpen. De vaststelling dat de Broeders van Liefde gespecialiseerd zijn om te zorgen voor mensen die in nood zijn op een liefdevolle manier ("met een kompas van de liefde en de wegenkaart van de deskundigheid") is zeer belangrijk, ook voor jongeren die zelf in 'De Sleutel' zijn terechtgekomen. Dan spreekt Broeder Luc over *de visie* van de congregatie: hoe ga je de geest van de stichter doorgeven? Die visie vindt je terug in een basisdocument en in het tijdschrift 'van harte' en in de gedachte: "Waar er nood is springt men in". Dat kan dan zijn in het onderwijs, in de opvang van mensen met een handicap, voor kansarmen en minderbedeelden, bij nieuwe noden zoals aids of gewoon voor mensen die op zoek zijn naar zin in hun leven. Ook de Broeders van Liefde stellen vast dat er minder mensen bereid zijn om in te treden in de congregatie, maar toch hebben onlangs vier jonge mensen gezegd dat ze in hun spiritueel charisma willen treden om broze, arme, psychiatrische mensen te helpen en dat ze dat in het openbaar willen zeggen. Broeder Luc verklaart tenslotte de voor hem belangrijke begrippen 'incarnatie' (Jezus vinden we in de tabernakels van mensen: hoe brozer de mens, hoe dichter Hij bij ons is) en 'verrijzenis' (en dat er toch gemeenschappen zoals Effata zijn, waar de gasten vriendelijk worden opgevangen). In de *vragenronde* legt hij uit wat 'aangesloten leden' van de congregatie zijn: mensen die gelovig willen leven, die verbonden zijn met de congregatie, met eigen statuten en die uitdrukkelijk zeggen dat ze aanleunen bij het charisma van de congregatie, dat op hen nemen en ter harte nemen. Niet te verwarren met de medewerkers die zich daartoe niet moeten verplichten, maar als ze hun taak doen, dragen ze de spiritualiteit van de congregatie al. Uit het antwoord op een vraag of er niet meerdere congregaties met dezelfde opdracht bezig zijn, blijkt vooreerst de noodzaak van al die verscheidenheid, maar ook het feit dat orden of congregaties, waarvan de opdracht beëindigd is, vanzelf verdwijnen. Maar velen van ons zien dagelijks dat de opdracht van Vader Triest nog verre van voltooid is.

De laatste Tabor van de maand met een bezinning over de Heer die we als Vader, Zoon en Geest leren kennen en die als we voor Hem openstaan, ons helpt door onze weg mee te gaan.

Inspiratie over spiritualiteit genoeg voor het vieren van het 100-jarig bestaan van de kapel!

Wouter, met wat hulp van Magda en Bernadette, woensdag 30 november 2005